

NHẬN THỨC CHUNG VỀ VẤN ĐỀ GIỮ VỮNG VAI TRÒ LÃNH ĐẠO CỦA ĐẢNG CỘNG SẢN TRONG XÂY DỰNG CHỦ NGHĨA XÃ HỘI Ở VIỆT NAM VÀ HIỆN ĐẠI HÓA MÔ HÌNH CHỦ NGHĨA XÃ HỘI ĐẶC SẮC TRUNG QUỐC

PGS.TS. TRƯƠNG NGỌC NAM *

TÓM TẮT

Để thực hiện thắng lợi sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân ở mỗi nước, Đảng Cộng sản Việt Nam cũng như Đảng Cộng sản Trung Quốc đều có sứ mệnh chung là lãnh đạo nhân dân lao động và toàn thể dân tộc đấu tranh giành độc lập, xây dựng đất nước phồn vinh và hạnh phúc, không còn áp bức, bóc lột và bất công, nhân dân được sống trong sự tự do, hạnh phúc. Trong quá trình cách mạng, nhất là trong thời kỳ đổi mới, cải cách, mở cửa, cả hai Đảng luôn kiên trì, kiên định, vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin; giữ vững vai trò lãnh đạo, phát huy tính tiên phong của Đảng Cộng sản, xác định đúng đắn mục tiêu, con đường cách mạng, phát triển đất nước theo định hướng hiện đại hóa xã hội chủ nghĩa, phù hợp với thực tiễn lịch sử của mỗi nước và xu thế của thời đại.

Từ khóa: Đảng Cộng sản, vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản, hiện đại hóa xã hội chủ nghĩa, mô hình xã hội chủ nghĩa.

Nhận bài: 25/11/2024; đưa vào quy trình biên tập: 25/11/2024; duyệt đăng: 20/12/2024.

1. GIỮ VỮNG VAI TRÒ LÃNH ĐẠO CỦA ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TRONG TIẾN TRÌNH XÂY DỰNG CHỦ NGHĨA XÃ HỘI - MỘT SỐ THÀNH TỰU VÀ KINH NGHIỆM

Trong hơn 90 năm thành lập (1930), Đảng Cộng sản Việt Nam đã lãnh đạo nhân dân đấu tranh giành độc lập dân tộc, dân chủ, tiến lên chủ nghĩa xã hội. Trong mỗi giai đoạn cách mạng, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn luôn giữ vững vai trò lãnh đạo, đưa đất nước vượt qua muôn vàn khó khăn thử thách, giành thắng lợi. Đặc biệt, trong thời kỳ đổi mới đưa đất nước tiến lên chủ nghĩa xã hội, nhờ thường xuyên quan tâm, coi trọng xây dựng, chỉnh đốn Đảng, đổi mới phương thức công tác, không ngừng nâng cao vai trò lãnh đạo, tính tiên phong, sự hy sinh quên mình của cán bộ, đảng viên mà Đảng Cộng sản Việt Nam đã làm nên những kỳ tích.

Ngay từ khi thành lập, Đảng Cộng sản Việt Nam đã xác định đi theo con đường xã hội

chủ nghĩa, xây dựng đất nước phồn vinh, nhân dân ấm no, tự do hạnh phúc, đưa dân tộc Việt Nam “sánh vai với các cường quốc năm châu” là mục tiêu, lý tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đảng Cộng sản Việt Nam, là nguyện vọng thiết tha của nhân dân Việt Nam. Con đường cách mạng dân tộc, dân chủ và tiến lên chủ nghĩa xã hội đã trở thành sợi chỉ đỏ xuyên suốt cách mạng Việt Nam. Ngay sau khi cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp thắng lợi (1954), miền Bắc được hoàn toàn giải phóng, Đảng và nhân dân Việt Nam bắt tay vào xây dựng chủ nghĩa xã hội, thực hiện vai trò hậu phương lớn cho cuộc kháng chiến chống đế quốc Mỹ xâm lược ở miền Nam, thống nhất đất nước. Bằng trí tuệ và bản lĩnh kiên cường của một đảng vốn dày dặn

kinh nghiệm đấu tranh cách mạng, Đảng Cộng sản Việt Nam đã lãnh đạo nhân dân anh dũng đấu tranh giải phóng hoàn toàn miền Nam, đưa cả nước đi lên chủ nghĩa xã hội. Trên cơ sở tham khảo, vận dụng kinh nghiệm và mô hình chủ nghĩa xã hội của Liên Xô và các nước xã hội chủ nghĩa, Đảng Cộng sản Việt Nam xác định mục tiêu của chủ nghĩa xã hội phải có nền kinh tế cân đối, với công nghiệp hiện đại, nông nghiệp hiện đại và quan hệ sản xuất mới xã hội chủ nghĩa; tiến hành công nghiệp hóa xã hội chủ nghĩa là nhiệm vụ trung tâm của cả thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội. Về chính trị, củng cố chuyên chính vô sản, xác lập quyền làm chủ của nhân dân lao động, dưới sự lãnh đạo của Đảng. Về văn hóa - xã hội, xây dựng nền đạo đức mới, văn hóa mới, khoa học, kỹ thuật tiên tiến; đời sống vật chất, tinh thần không ngừng nâng cao, xóa bỏ chế độ người bóc lột người, xóa bỏ nghèo nàn lạc hậu,...[1, tr. 530- 548; tr. 922- 940]. Tuy nhiên, vào những năm 80 của thế kỷ trước, do nhiều nguyên nhân khác nhau trong đó có nguyên nhân chủ quan từ những sai lầm nghiêm trọng và kéo dài trong chủ trương, chính sách lớn, sai lầm về chỉ đạo chiến lược và tổ chức thực hiện, để đất nước lâm vào tình trạng khủng hoảng kinh tế-xã hội nặng nề [2, tr. 360, 363]. Đại hội VI (1986) của Đảng đã quyết định tiến hành công cuộc đổi mới, với những bước tiến quan trọng trong nhận thức và tổ chức thực hiện đường lối xây dựng chủ nghĩa xã hội trong bối cảnh mới. Đại hội đã rút ra những bài học kinh nghiệm sâu sắc, kiên quyết khắc phục tư duy giáo điều, bệnh chủ quan duy ý chí, đổi mới tư duy, đổi mới nhận thức về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội phù hợp với thực tiễn Việt Nam và bối cảnh mới của thời đại. Trong Cương lĩnh xây dựng chủ nghĩa xã hội trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội (sửa đổi, bổ sung năm 2011), Đảng Cộng sản Việt Nam tiếp tục khẳng định: “Đi lên chủ nghĩa xã hội là khát vọng của nhân dân ta, là sự lựa chọn đúng đắn của Đảng Cộng sản Việt Nam và Chủ tịch Hồ Chí Minh, phù hợp với xu thế phát triển của

lịch sử” [3, tr. 24], đồng thời xác định xác định rõ hơn mô hình và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam. Đường lối đổi mới do Cương lĩnh đề ra đã được các nhiệm kỳ đại hội Đảng cụ thể hóa và lãnh đạo tổ chức thực hiện, liên tiếp giành thắng lợi, trên cơ sở đó không ngừng bổ sung, phát triển phù hợp với yêu cầu vận động của thực tiễn và bối cảnh thế giới có những biến đổi nhanh chóng, khó lường. Đại hội XIII (2021) của Đảng Cộng sản Việt Nam đã bổ sung, phát triển mô hình chủ nghĩa xã hội mà Đảng và nhân dân Việt Nam đang phấn đấu xây dựng, là một xã hội dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh; do nhân dân làm chủ; có nền kinh tế phát triển cao, dựa trên lực lượng sản xuất hiện đại và quan hệ sản xuất tiến bộ phù hợp; có nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc; con người có cuộc sống ấm no, tự do, hạnh phúc, có điều kiện phát triển toàn diện; các dân tộc trong cộng đồng Việt Nam bình đẳng, đoàn kết, tôn trọng và giúp đỡ nhau cùng tiến bộ; có Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, cho nhân dân. vì nhân dân do Đảng Cộng sản lãnh đạo; có quan hệ hữu nghị và hợp tác với các nước trên thế giới [6, tr.24]. Tổng Bí thư Đảng Cộng sản Việt Nam Nguyễn Phú Trọng khẳng định đặc trưng khác biệt của mô hình chủ nghĩa xã hội Việt Nam, là xã hội do nhân dân lao động làm chủ và hệ thống chính trị mà quyền lực thực sự thuộc về nhân dân, do nhân dân, phục vụ nhân dân, chứ không phải của các tập đoàn tư bản, của thiểu số giàu có; là một xã hội trong đó sự phát triển thực sự vì con người, chứ không phải vì lợi nhuận và bóc lột mà chà đạp lên phẩm giá con người. Xã hội đó đảm bảo phát triển kinh tế đi đôi với công bằng và tiến bộ xã hội, chứ không gia tăng khoảng cách giàu nghèo và bất bình đẳng xã hội; một xã hội đoàn kết, thân ái, tương trợ nhau, hướng tới các giá trị tiến bộ, nhân văn chứ không phải cạnh tranh “cá lớn, nuốt cá bé”, vì lợi ích vị kỷ, phe nhóm; đó là một xã hội phát triển bền vững, hài hòa với thiên nhiên, đảm bảo môi trường sống trong lành cho các thế hệ hiện tại

và tương lai, chứ không phải khai thác, chiếm đoạt tự nhiên, hủy hoại môi trường bằng mọi giá vì lợi nhuận [6, tr. 24]. Điều đó nói lên những giá trị đích thực của chủ nghĩa xã hội, là mục tiêu, con đường mà Chủ tịch Hồ Chí Minh, Đảng Cộng sản và nhân dân Việt Nam đã lựa chọn và đang kiên định, kiên trì đeo đuổi là hoàn toàn đúng đắn.

Để thực hiện mô hình đó Đảng Cộng sản Việt Nam xác định, phải xây dựng nền kinh tế phát triển cao, cơ cấu công, nông nghiệp, cơ sở hạ tầng hiện đại, dựa trên lực lượng sản xuất hiện đại, ứng dụng khoa học và công nghệ tiên tiến, nhất là cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ 4, đẩy mạnh đổi mới sáng tạo. Phát triển nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa hiện đại và hội nhập sâu rộng để tiếp cận, hấp thụ các thành tựu trí tuệ, văn minh vật chất và tinh thần của nhân loại, đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, đuổi kịp, tiến cùng các nước tiên tiến trên thế giới. Đồng thời xây dựng một nền quản trị quốc gia văn minh, hiện đại, hội nhập, hiệu lực, hiệu quả; hướng tới xây dựng nền văn hóa, con người và xã hội theo hướng văn minh, hiện đại, theo xu thế tiến bộ của nhân loại, đưa dân tộc Việt Nam vươn mình vượt bậc trong kỷ nguyên mới, kỷ nguyên tiên tiến, văn minh, hiện đại” [7]. Những đặc trưng bản chất của mô hình chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam hiện nay, thực chất là mô hình và con đường phát triển hiện đại hóa, xây dựng một xã hội tốt đẹp dựa trên điều kiện Việt Nam, phù hợp với quy luật phổ biến của lịch sử nhân loại và quy luật hiện đại hóa của các nước trên thế giới.

Thực hiện mục tiêu, con đường đi lên chủ nghĩa xã hội, dưới sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng Cộng sản Việt Nam, sau gần 40 năm đổi mới, đến nay đất nước Việt Nam chưa bao giờ có được cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín quốc tế như ngày hôm nay [4, tr. 104]. Với những thành tựu to lớn trong quá trình lãnh đạo cách mạng, nhất là thời kỳ đổi mới, Đảng Cộng sản Việt Nam đã chứng tỏ rằng sự lãnh đạo của Đảng là nhân tố hàng đầu quyết định

mọi thắng lợi của cách mạng Việt Nam và công tác xây dựng Đảng luôn luôn là nhiệm vụ then chốt, có ý nghĩa cực kỳ quan trọng đối với sự nghiệp cách mạng của Đảng [6, tr.369-370]. Đồng thời, qua đó Đảng đúc kết những kinh nghiệm quý báu, góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của Đảng, để giữ vững vai trò lãnh đạo của Đảng đối với công cuộc xây dựng đất nước ngày càng văn minh, hiện đại theo định hướng xã hội chủ nghĩa. Kế thừa từ các đại hội Đảng thời kỳ đổi mới, Đại hội XIII của Đảng đã nêu những bài học kinh nghiệm sau đây:

- **Một là**, nâng cao bản lĩnh chính trị; kiên định, vận dụng và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, thực hiện nghiêm các nguyên tắc của Đảng; kịp thời tổng kết thực tiễn, phát triển lý luận để đổi mới sáng tạo, chống bảo thủ, trì trệ; đấu tranh kiên quyết với những biểu hiện cơ hội chính trị.
- **Hai là**, phải đặc biệt coi trọng sự đoàn kết, thống nhất ý chí và hành động trong Đảng, trước hết trong Ban chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư, lãnh đạo chủ chốt và cấp ủy các cấp. Người đứng đầu các cấp phải thực sự mẫu mực, nói đi đôi với làm, nêu cao tính thần trách nhiệm, đặt lợi ích quốc gia-dân tộc lên trên hết, trước hết. Thường xuyên tăng cường mối quan hệ gắn bó mật thiết giữa Đảng với nhân dân, phát huy vai trò của nhân dân và thật sự dựa vào dân để xây dựng Đảng.
- **Ba là**, phải thấm nhuần sâu sắc quan điểm công tác cán bộ là nhiệm vụ “then chốt” của công tác xây dựng Đảng, có liên quan đến sự sống còn của Đảng và vận mệnh của chế độ; cán bộ là cái gốc của mọi công việc, là nhân tố quyết định sự thành bại của cách mạng. Vì vậy phải đặc biệt coi trọng xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp, nhất là cấp chiến lược và người đứng đầu thực sự có đức, có tài, có uy tín trong Đảng và trong nhân dân.

- **Bốn là**, xây dựng Đảng phải gắn kết chặt chẽ với lãnh đạo phát triển kinh tế-xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh và chủ động, tích cực hội nhập quốc tế. Kết hợp chặt chẽ, đồng bộ, toàn diện, hiệu quả giữa xây dựng và chỉnh đốn Đảng, trong đó xây dựng Đảng là nhiệm vụ cơ bản, chiến lược, lâu dài; chỉnh đốn Đảng là nhiệm vụ quan trọng, thường xuyên, cấp bách; đồng thời, xác định đúng trọng tâm, trọng điểm, khâu đột phá.
- **Năm là**, trong lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện phải có quyết tâm chính trị cao, nỗ lực lớn, hành động quyết liệt, cách làm bài bản, dân chủ, chắc chắn và có bước đi phù hợp; kiên trì, cầu thị,

lắng nghe, không cầu toàn, không chủ quan nóng vội, mất cảnh giác và không tự mãn với thành tích đạt được. Đối với những việc mới, khó, phức tạp phải tiến hành thí điểm, vừa làm vừa rút kinh nghiệm, tìm ra cách làm phù hợp, hiệu quả nhất để nhân rộng [5, tr. 225 - 227].

Những thành tựu và kinh nghiệm trong quá trình xây dựng đất nước hiện đại hóa theo con đường xã hội chủ nghĩa góp phần củng cố vai trò lãnh đạo của Đảng và niềm tin của nhân dân đối với Đảng và chế độ xã hội chủ nghĩa. Đồng thời là tiền đề để Việt Nam đạt được mục tiêu trở thành nước phát triển cao, hiện đại hóa về mọi mặt vào giữa thế kỷ 21.

2. GIỮ VỮNG VAI TRÒ LÃNH ĐẠO CỦA ĐẢNG CỘNG SẢN TRUNG QUỐC TRONG HIỆN ĐẠI HÓA MÔ HÌNH CHỦ NGHĨA XÃ HỘI TRUNG QUỐC - MỘT SỐ THÀNH TỰU VÀ KINH NGHIỆM

Sau 100 năm phấn đấu, Đảng Cộng sản Trung Quốc đã lãnh đạo nhân dân Trung Quốc thành công trên con đường hiện đại hóa mô hình Trung Quốc, đã sáng tạo nên một hình thái mới của văn minh nhân loại, mở rộng con đường đi lên hiện đại hóa cho các nước đang phát triển. Con đường hiện đại hóa mô hình Trung Quốc xuất phát từ kế sách dựng nước của Tôn Trung Sơn, đồng thời không ngừng được khai phá dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc. Cương lĩnh xây dựng đất nước của Tôn Trung Sơn là bản kế hoạch đầu tiên của Trung Quốc thời kỳ cận đại mưu cầu về hiện đại hóa, để Trung Quốc có sự bình đẳng địa vị với các nước trên thế giới. Tuy nhiên, hiện đại hóa mô hình xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc mới thực sự là công trình vĩ đại và người tổng công trình sư là Đảng Cộng sản Trung Quốc, với các thế hệ hạt nhân lãnh đạo tiêu biểu cho mỗi thời kỳ lịch sử, như Mao Trạch Đông, Đặng Tiểu Bình, Giang Trạch Dân, Hồ Cẩm Đào và Tập Cận Bình. Ngay sau khi giành được độc lập dân tộc, dân chủ, Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc đã đưa ra con đường cải tạo xã hội chủ nghĩa và xây dựng chủ nghĩa xã hội, đề ra đường lối cơ bản của hiện đại hóa là

công nghiệp hóa biến một nước nông nghiệp thành công nghiệp, đồng thời tiến hành ‘bốn hiện đại’⁽¹⁾, với mục tiêu tiến kịp và vượt các nước tư bản lớn mạnh nhất thế giới.

Bước vào thời kỳ mới cải cách mở cửa và xây dựng hiện đại hóa xã hội chủ nghĩa, Đảng tiếp tục tìm kiếm con đường đúng đắn xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Trung Quốc, giải phóng và phát triển sức sản xuất của xã hội, đưa người dân thoát khỏi nghèo đói và nhanh chóng đi lên giàu có, cung cấp sự bảo đảm về thể chế tràn đầy sức sống mới và điều kiện vật chất cho việc đẩy nhanh phát triển nhằm thực hiện sự phục hưng vĩ đại của dân tộc Trung Hoa. Đồng chí Đặng Tiểu Bình đề ra lý luận giải phóng tư tưởng, thực sự cầu thị, đưa ra quyết sách mang tính lịch sử về việc chuyển trọng tâm công tác của Đảng và Nhà nước sang xây dựng kinh tế, thực hiện cải cách mở cửa; vạch rõ bản chất của chủ nghĩa xã hội, xác lập đường lối cơ bản trong giai đoạn đầu của chủ nghĩa xã hội, xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc; giải đáp một cách khoa học hàng loạt vấn đề cơ bản trong quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, thực hiện chiến lược phát triển ba bước và cơ bản thực hiện hiện đại hoá xã hội chủ nghĩa

vào giữa thế kỷ 21, đặt nền móng thành công cho chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc.

Trong thời đại mới xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, con đường hiện đại hóa mô hình Trung Quốc được đẩy mạnh toàn diện, với sự đổi mới về thực tiễn và lý luận, đổi mới về thể chế trong tiến trình xây dựng toàn diện xã hội khá giả, hài hòa. Đồng thời với quá trình hình thành tư tưởng quan trọng “phát triển khoa học”, “ba đại diện”, “quản trị Đảng nghiêm minh toàn diện”, đã không ngừng nâng cao vai trò lãnh đạo của Đảng. Đại hội XVIII Đảng Cộng sản Trung Quốc đã đề ra nhiệm vụ tổng quát là hiện đại hóa xã hội chủ nghĩa và phục hưng dân tộc trung Hoa vĩ đại. Đại hội XIX đề ra chiến lược “hai bước” mới: Bước đầu tiên thực hiện cơ bản hiện đại hóa xã hội chủ nghĩa, đến năm 2035 đạt xã hội khá giả toàn diện; bước thứ hai đến giữa thế kỷ XXI xây dựng đất nước Trung Quốc hiện đại hóa xã hội chủ nghĩa dân giàu, nước mạnh, dân chủ, văn minh, hài hòa, tươi đẹp, thực hiện toàn diện mục tiêu hiện đại hóa xã hội chủ nghĩa. Đại hội XX (2022) đã đề xuất tầm nhìn lớn, mang tính chiến lược và những bước đi, cách làm cụ thể, để đưa Trung Quốc đến mục tiêu cơ bản là hoàn thành hiện đại hóa vào năm 2035 và trở thành cường quốc xã hội chủ nghĩa hiện đại, giàu mạnh, dân chủ, văn minh, hài hòa, tươi đẹp vào giữa thế kỷ XXI.

Hiện đại hóa mô hình Trung Quốc vừa là tiêu chí, vừa là con đường xây dựng CNXH đặc sắc Trung quốc thời đại mới, đồng thời là con đường phục hưng vĩ đại dân tộc Trung Hoa. Hiện đại hóa mô hình Trung Quốc chính là tiến trình thực hiện cùng giàu có, hài hòa giữa văn minh vật chất và tinh thần, giữa con người với tự nhiên, thúc đẩy sự thống nhất hữu cơ giữa sự phong phú về vật chất, sự tiến bộ toàn diện xã hội và sự phát triển toàn diện của con người. Hiện đại hóa là tiêu chí quan trọng của sự tiến bộ của văn minh nhân loại, trong đó các nước lựa chọn con đường hiện đại hóa khác nhau. Hiện đại hóa mô hình Trung Quốc là khác hẳn hiện đại hóa của phương Tây, cũng như Liên Xô

trước đây. Hiện đại hóa mô hình xã hội của các nước tư bản phương Tây lấy “tư bản” chứ không phải con người làm trung tâm; mô hình đó dựa trên khuôn mẫu “5 trụ cột”: kinh tế thị trường tự do, nền dân chủ tư sản, nhà nước tam quyền phân lập, cạnh tranh đa đảng và xã hội dân sự. Con đường hiện đại hóa mô hình xã hội của các nước tư bản phương Tây là con đường trải qua đầy máu và nước mắt; là con đường dựa trên sự áp bức bất công đối với người lao động, lấy chiến tranh, cướp bóc tài nguyên là tiền đề...mô hình đó không thể khắc phục những khuyết tật vốn có. Hiện đại hóa mô hình Trung Quốc là hiện đại hóa mang bản chất của chủ nghĩa xã hội do Đảng Cộng sản Trung Quốc lãnh đạo, không chỉ có đặc điểm chung là hiện đại hóa của tất cả các nước trên thế giới, tuân theo quy luật chung của hiện đại hóa, bao gồm công nghiệp hóa, đô thị hóa...mà còn có đặc điểm riêng của Trung Quốc dựa trên điều kiện cụ thể của Trung Quốc, hàm chứa những giá trị độc đáo của nền văn hóa ưu tú truyền thống Trung Hoa. Hiện đại hóa mô hình Trung Quốc là sáng tạo lý luận quan trọng của Đảng Cộng sản Trung Quốc, là thành quả mới nhất của chủ nghĩa xã hội khoa học trong thời đại mới [8]. Tại Hội nghị Trung ương 6, khóa XIX tháng 11 năm 2021 [9], Đảng Cộng sản Trung Quốc đã tổng kết những thành tựu to lớn, khẳng định chỉ trong vài chục năm, Trung Quốc đã đi hết chặng đường công nghiệp hóa mà các nước phát triển phải mất vài trăm năm, tạo ra hai kỳ tích là sự phát triển kinh tế nhanh chóng và ổn định xã hội lâu dài. Vào thời điểm tròn 100 năm thành lập, Đảng Cộng sản Trung Quốc chính thức tuyên bố hoàn thành việc xây dựng xã hội khá giả toàn diện, khuyến khích toàn Đảng, nhân dân các dân tộc trong nước hăng hái bước vào cuộc trường chinh mới hướng tới mục tiêu phấn đấu 100 năm lần thứ hai.

Con đường hiện đại hóa mô hình xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc sở dĩ đạt được những thành tựu vĩ đại là do sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc. Vai trò lãnh đạo

quan trọng của Đảng Cộng sản Trung Quốc là yếu tố then chốt để Trung Quốc vượt qua những thách thức và đạt được những thành tựu lịch sử. Đảng Cộng sản Trung Quốc không chỉ dựa trên điều kiện đất nước, mở ra con đường mới hiện đại hóa mô hình Trung Quốc, hơn nữa nắm vững quy luật phát triển hiện đại hóa, vạch ra những mục tiêu và các bước chiến lược hiện đại hóa một cách khoa học. Sự lãnh đạo thành công của Đảng Cộng sản Trung Quốc mở ra con đường hiện đại hóa theo mô hình Trung Quốc, tạo ra hình thái mới trong nền văn minh nhân loại, là một bài học tham khảo đối với các nước đang phát triển đi theo hướng hiện đại hóa. Tổng kết kinh nghiệm về sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc trong toàn bộ tiến trình cách mạng, trong đó có sự lãnh đạo hiện đại hóa mô hình xã hội chủ nghĩa Trung Quốc, Hội nghị Trung ương 3 khóa XIX của Đảng Cộng sản Trung Quốc đã xác định:

Một là, kiên trì sự lãnh đạo của Đảng. Lịch sử và hiện thực đã chứng minh sử dĩ nhân dân Trung Quốc có thể giành được thành tựu to lớn, điều căn bản nhất là có sự lãnh đạo kiên cường của Đảng Cộng sản Trung Quốc, không có Đảng Cộng sản Trung Quốc thì không có nước Trung Quốc mới, không thực hiện được phục hưng dân tộc Trung Hoa vĩ đại. Quản trị tốt chính đảng lớn nhất và đất nước với dân số đông nhất trên thế giới này, cần phải kiên trì sự lãnh đạo toàn diện của Đảng, đặc biệt là sự lãnh đạo tập trung thống nhất của Trung ương Đảng, kiên trì tập trung dân chủ, đảm bảo Đảng luôn nắm chắc toàn diện, phối hợp với các bên.

Hai là, kiên trì người dân trên hết. Cội nguồn, huyết mạch và sức mạnh của Đảng là ở nhân dân, nhân dân là sức mạnh lớn nhất của Đảng cầm quyền và phát triển đất nước. Ưu thế chính trị lớn nhất của Đảng là duy trì mối liên hệ chặt chẽ với quần chúng, nguy hiểm lớn nhất sau khi Đảng cầm quyền là xa rời quần chúng. Đảng đại diện cho lợi ích căn bản của đại đa số người dân Trung Quốc, không có bất kỳ lợi ích đặc biệt nào, không đại diện cho lợi ích của bất kỳ nhóm lợi ích nào, đoàn thể

quyền lực nào, tầng lớp đặc quyền nào, đây là điều căn bản để Đảng tồn tại vững mạnh.

Ba là, kiên trì sáng tạo lý luận. Kiên trì Chủ nghĩa Mác là tư tưởng chỉ đạo căn bản thành lập Đảng, thành lập nước, phát triển Đảng, phát triển đất nước. Sự phấn đấu trong 100 năm của Đảng đã thể hiện sức sống mạnh mẽ của chủ nghĩa Mác, tính khoa học và tính chân lý của chủ nghĩa Mác được kiểm nghiệm rõ ràng ở Trung Quốc, tính nhân dân và tính thực tiễn của chủ nghĩa Mác được quán triệt rõ ràng ở Trung Quốc, tính cởi mở và tính thời đại của chủ nghĩa Mác được thể hiện rõ ràng. Lý luận chủ nghĩa Mác không phải là giáo điều mà là kim chỉ nam hành động, cần phải phát triển cùng với sự phát triển của thực tiễn, cần phải gắn với tình hình Trung Quốc mới có thể ăn sâu bén rễ, gắn với đất nước mới có thể đi vào lòng người. Phải kiên trì giải phóng tư tưởng, thực sự cầu thị, phát triển cùng thời đại, kiên trì kết hợp nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác với thực tế cụ thể của Trung Quốc, kết hợp với văn hóa truyền thống tốt đẹp của dân tộc Trung Hoa, kiên trì thực tiễn là tiêu chuẩn duy nhất kiểm nghiệm chân lý, kiên trì tất cả xuất phát từ thực tế, trả lời kịp thời câu hỏi của thời đại, câu hỏi của nhân dân, không ngừng gắn chủ nghĩa Mác với tình hình Trung Quốc, gắn với thời đại.

Bốn là, kiên trì độc lập tự chủ. Đảng Cộng sản Trung Quốc luôn kiên trì độc lập tự chủ trên con đường phát triển, kiên trì đặt sự phát triển của đất nước và dân tộc vào trung tâm, kiên trì công việc của Trung Quốc cần phải do người dân Trung Quốc tự làm chủ, tự xử lý. Trong lịch sử loài người, không có một dân tộc, một quốc gia nào có thể thực hiện sự lớn mạnh và phát triển khi dựa vào các thế lực bên ngoài, rập khuôn mô hình nước ngoài, bám theo nước khác để phát triển. Vì vậy phải kiên trì độc lập tự chủ, tự lực cánh sinh, vừa khiêm tốn học hỏi tham khảo kinh nghiệm bổ ích của nước ngoài, đồng thời vừa kiên định lòng tự tôn dân tộc và sự tự tin, nắm chắc vận mệnh phát triển của Trung Quốc.

Năm là, kiên trì con đường Trung Quốc. Phương hướng quyết định con đường,

con đường quyết định vận mệnh. Trong quá trình phấn đấu 100 năm, Đảng Cộng sản Trung Quốc luôn kiên trì xuất phát từ tình hình thực tế của đất nước, tìm tòi và hình thành con đường đúng đắn phù hợp với thực tế của Trung Quốc. Con đường hiện đại hóa xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc là con đường rộng mở, mang lại cuộc sống tốt đẹp cho nhân dân, thực hiện phục hưng dân tộc Trung Hoa vĩ đại.

Sáu là, kiên trì hoài bão lớn lao. Đảng luôn quan tâm tiền đồ vận mệnh của nhân loại với tầm nhìn thế giới, nhận thức và xử lý đúng đắn quan hệ với thế giới bên ngoài trên cơ sở xu thế lớn phát triển nhân loại, cục diện lớn thay đổi thế giới và lịch sử phát triển của Trung Quốc, kiên trì mở cửa, không bế quan, kiên trì cùng có lợi cùng thắng, kiên trì con đường phát triển hòa bình, không ngừng đóng góp trí tuệ và sức mạnh cho tiến bộ và văn minh của nhân loại, cùng nhân dân các nước trên thế giới thúc đẩy bánh xe lịch sử tiến lên.

Bảy là, kiên trì mở mang đổi mới sáng tạo. Đổi mới sáng tạo là động lực không ngừng cho sự phát triển và tiến bộ của một quốc gia, một dân tộc. Đảng Cộng sản Trung Quốc đã lãnh đạo nhân dân vượt mọi chông gai, tìm tòi đầy gian nan, nỗ lực vươn lên phía trước, không ngừng thúc đẩy đổi mới sáng tạo lý luận, đổi mới sáng tạo thực tiễn, đổi mới sáng tạo thể chế, đổi mới sáng tạo văn hóa và đổi mới sáng tạo các lĩnh vực khác, dám tiên phong mở ra con đường mà các thế hệ đi trước chưa từng đi. Sự lãnh đạo của Đảng phải thuận theo dòng chảy thời đại, đáp ứng yêu cầu của nhân dân, dũng cảm thúc đẩy cải cách, nhìn nhận chính xác những thay đổi, ứng biến khoa học, chủ động tìm kiếm thay đổi, không bao giờ cứng nhắc, không bao giờ trì trệ để sáng tạo ra nhiều hơn những kỳ tích mang tên Trung Quốc.

Tám là, kiên trì và dám đấu tranh. Dám đấu tranh, dám thắng lợi là sức mạnh tinh thần to lớn bất khả chiến bại của Đảng và nhân dân Trung Quốc. Tất cả những thành tựu mà đảng và nhân dân đạt được là thông qua quá trình phấn đấu không ngừng, chùn bước trước khó khăn vì dân, vì nước, vì dân

tộc, vì niềm tin lý tưởng. Chỉ cần Đảng biết nắm bắt được đặc điểm lịch sử của cuộc đấu tranh vĩ đại mới, nắm chắc và tận dụng tốt thời cơ lịch sử, tận dụng tốt lợi thế, chủ động trong cuộc chơi, nêu cao tinh thần đấu tranh, tăng cường bản lĩnh chiến đấu, đoàn kết ý chí và sức mạnh của toàn Đảng, toàn dân, thì nhất định có thể chiến thắng mọi nguy cơ, thách thức có thể hoặc chưa thể lường trước.

Chín là, kiên trì mặt trận thống nhất. Đoàn kết là sức mạnh. Xây dựng một mặt trận thống nhất rộng lớn là tiền đề quan trọng để Đảng đánh thắng kẻ thù, đồng thời cầm quyền, chấn hưng đất nước. Đảng Cộng sản Trung Quốc luôn kiên trì thực hiện khối đại đoàn kết, đoàn kết mọi lực lượng, thúc đẩy sự hài hòa các mối quan hệ chính đảng, dân tộc, tôn giáo, giai cấp, trong và ngoài nước, hội tụ sức mạnh chung. Không ngừng củng cố và phát triển khối đại đoàn kết các dân tộc, khối đại đoàn kết toàn dân, đoàn kết quốc tế nhằm hội tụ được sức mạnh to lớn để thực hiện công cuộc phục hưng vĩ đại dân tộc Trung Hoa.

Mười là, kiên trì tự đổi mới, tự cách mạng chính mình của Đảng. Dũng cảm tự cách mạng là tiêu chí nổi bật phân biệt chính đảng cách mạng với chính đảng khác. Tinh thần tự cách mạng là trụ cột vững chắc để Đảng duy trì sức sống của mình. Sự vĩ đại của Đảng Cộng sản Trung Quốc không phải ở chỗ không phạm sai lầm, mà ở chỗ không bao giờ né tránh, tích cực thực hiện phê bình và tự phê bình, dám đối mặt trực tiếp với vấn đề, dũng cảm tự cách mạng, loại bỏ mọi nhân tố làm tổn hại đến tính tiên tiến và tính thuần khiết của Đảng, loại bỏ mọi mầm bệnh ăn mòn cơ thể khỏe mạnh của Đảng, bảo đảm Đảng không bị biến chất, đổi màu, đổi vị, và để giữ vững mãi vai trò là hạt nhân lãnh đạo kiên cường trong tiến trình phát triển chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới. Mười phương diện trên là kinh nghiệm quý báu được tích lũy từ thực tiễn lâu dài, là của cải tinh thần do Đảng và nhân dân Trung Quốc cùng sáng tạo ra, cần phải được trân trọng, kiên trì lâu dài, đồng thời không ngừng làm phong phú và phát triển trong thực tiễn thời đại mới.

3. NHẬN THỨC CHUNG VỀ NHỮNG VẤN ĐỀ CÓ TÍNH PHỔ BIẾN TRONG VIỆC GIỮ VỮNG VAI TRÒ LÃNH ĐẠO, PHÁT HUY TÍNH TIÊN PHONG CỦA ĐẢNG CỘNG SẢN ĐỐI VỚI HIỆN ĐẠI HÓA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA Ở VIỆT NAM VÀ TRUNG QUỐC

Đảng Cộng sản ở hai nước Việt Nam và Trung Quốc đều có sứ mệnh chung là lãnh đạo nhân dân lao động và toàn thể dân tộc đấu tranh giành độc lập, xây dựng đất nước phồn vinh và hạnh phúc, không còn áp bức, bóc lột và bất công, nhân dân được sống trong sự tự do, hạnh phúc. Trong quá trình cách mạng, nhất là trong thời kỳ đổi mới, cải cách, mở cửa Đảng Cộng sản Việt Nam và Đảng Cộng sản Trung Quốc luôn kiên trì, kiên định, vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, xác định đúng đắn mục tiêu, con đường cách mạng, phát triển đất nước theo định hướng hiện đại hóa xã hội chủ nghĩa, phù hợp với thực tiễn lịch sử của mỗi nước và xu thế của thời đại. Cả hai Đảng luôn kiên trì, kiên định không xa rời mục tiêu cách mạng xã hội chủ nghĩa, thực sự cầu thị, giải phóng tư tưởng, đổi mới tư duy, sáng tạo mô hình và con đường hiện đại hóa xã hội chủ nghĩa. Đồng thời kiên trì, nỗ lực phấn đấu đưa đất nước vượt qua vô vàn khó khăn, trắc trở để đạt được những thành tựu to lớn có ý nghĩa lịch sử, tạo nên niềm tin vững chắc cho cán bộ, đảng viên và nhân dân đối với chủ nghĩa xã hội.

Đường lối cách mạng dân tộc, dân chủ và đi lên chủ nghĩa xã hội của Việt Nam và Trung Quốc tuy có khác nhau về điểm xuất phát lịch sử và bước đi cụ thể phù hợp với điều kiện mỗi nước, nhưng nhìn chung về mục tiêu, nội dung, tính chất, tiến trình cách mạng, phương pháp cách mạng của hai Đảng có nhiều tương đồng. Vì vậy, hai đảng hoàn toàn có thể tham khảo, chia sẻ về mặt lý luận và kinh nghiệm thực tiễn, nhất là quá trình hiện đại hóa xây dựng chủ nghĩa xã hội. Nhiều vấn đề như công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông dân, nông thôn; vấn đề công nghiệp hóa, hiện đại hóa, phát triển nền kinh tế thị trường xã hội chủ nghĩa trong xu thế hội nhập; vấn đề xóa đói, giảm nghèo, cùng giàu có; vấn đề hoàn thiện thể chế quản trị quốc gia trong một nước vào loại đông dân nhất thế giới... Trên nhiều lĩnh vực, Việt Nam là nước đi đi sau, do đó có thể tranh thủ sự tương đồng

để tiếp thu nhiều kinh nghiệm phát triển, đồng thời có khả năng tránh được những khó khăn, vấp vấp của nước đi trước đã trải qua.

Cả hai Đảng đều trung thành và vận dụng sáng tạo các nguyên lý của chủ nghĩa Mác-Lênin về xây dựng Đảng Cộng sản; đều coi tập trung dân chủ là nguyên tắc cơ bản trong tổ chức và hoạt động của Đảng; lấy nguyên tắc đoàn kết thống nhất trong Đảng và sự gắn bó mật thiết giữa Đảng với nhân dân làm cơ sở, động lực cho hoạt động và tăng cường sức mạnh của Đảng; lấy nguyên tắc tự phê bình và phê bình, thực sự cầu thị làm qui luật phát triển, là phương thức đảm bảo sự trong sạch, vững mạnh đối với tổ chức đảng; lấy nguyên tắc Đảng hoạt động trong khuôn khổ hiến pháp và pháp luật làm phương thức lãnh đạo Nhà nước và xã hội hiệu quả... Việc vận dụng một cách đúng đắn các nguyên tắc tổ chức và hoạt động của Đảng, để không ngừng hoàn thiện, đồng bộ thể chế Đảng, thể chế nhà nước và thể chế phát triển nói chung, đảm bảo Đảng Cộng sản luôn trong sạch, vững mạnh, luôn giữ vững vai trò lãnh đạo của Đảng đối với quá trình hiện đại hóa xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam và Trung Quốc trong thời đại ngày nay.

Nhằm tăng cường sức mạnh, sức chiến đấu, sức ảnh hưởng của Đảng đối với xã hội, Đảng Cộng sản hai nước Việt Nam và Trung Quốc thường xuyên chăm lo xây dựng các thiết chế mặt trận đoàn kết, thống nhất dân tộc rộng rãi, trên cơ sở không ngừng củng cố mở rộng cơ sở chính trị-xã hội của Đảng, đảm bảo nền tảng vững chắc giữ vững vai trò lãnh đạo của Đảng, tăng cường sức mạnh dân tộc. Thiết chế Mặt trận Tổ Quốc Việt Nam và Hội nghị Hiệp thương chính trị của Trung Quốc có tính chất tương đồng về bản chất, về cơ cấu tổ chức và chức năng, nhiệm vụ. Đây là sự sáng tạo của Đảng Cộng sản đối với chế độ dân chủ xã hội chủ nghĩa, khác về bản chất, tính chất ưu việt và thực chất hơn hẳn chế độ đa đảng cạnh tranh cầm quyền

và thiết chế xã hội dân sự trong các thể chế chính trị tư bản chủ nghĩa hiện nay.

Đảng cộng sản ở hai nước Việt Nam và Trung Quốc đều xác định thường xuyên xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh về chính trị, tư tưởng, đạo đức, tổ chức và cán bộ là nhiệm vụ then chốt, trong đó công tác cán bộ, nhất là xây dựng đội ngũ nhân tài, đội ngũ cán bộ cấp chiến lược, người đứng đầu là khâu “then chốt của then chốt”; phải đặc biệt coi trọng xây dựng Đảng vững mạnh về chính trị, đấu tranh chống chủ nghĩa cơ hội, hữu khuynh, bè phái,... giữ vững lập trường giai cấp, bản lĩnh kiên cường của Đảng; kiên

trì lấy chủ nghĩa Mác-Lênin làm nền tảng tư tưởng, không ngừng đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, chú trọng xây dựng Đảng về đạo đức, tác phong, sự tiên phong, gương mẫu của đội ngũ cán bộ, đảng viên, thường xuyên tổng kết kinh nghiệm, sáng tạo lý luận mới về chủ nghĩa xã hội và công tác xây dựng đảng; xây dựng đồng bộ thể chế, để quản Đảng, Nhà nước và hệ thống chính trị nghiêm minh, hiệu lực, hiệu quả; đảm bảo cho Đảng luôn trong sạch, vững mạnh toàn diện, có đủ năng lực, trình độ lãnh đạo và sức chiến đấu để cầm quyền vững chắc, cầm quyền lâu dài, tiến cùng thời đại.

4. KẾT LUẬN

Trong quá trình xây dựng hiện đại hóa xã hội chủ nghĩa, Đảng Cộng sản Việt Nam và Đảng Cộng sản Trung Quốc đều đứng trước những vấn đề và nguy cơ đối với đảng cầm quyền, đó là sự tha hóa, biết chất về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống; nạn tham nhũng, lãng phí, bệnh quan liêu xa rời quần chúng của một bộ phận cán bộ, đảng viên... Vì vậy cả hai đảng đều đang thúc đẩy cuộc đấu tranh chống tham nhũng, suy thoái một cách quyết liệt, củng cố niềm tin của nhân dân đối với Đảng và chế độ xã hội chủ nghĩa. Để xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh đều đòi hỏi phải kiên trì, kiên định và thực hiện nghiêm minh các nguyên tắc tổ chức và hoạt động của Đảng, coi đó là quy luật để Đảng lớn mạnh không ngừng, giữ vững vai trò lãnh đạo đối với Nhà nước và xã hội; thường xuyên đấu tranh ngăn chặn sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong cán bộ, đảng viên; kiên quyết đấu tranh không khoan nhượng với nạn tham nhũng, tiêu cực làm băng hoại thanh danh, uy tín của Đảng trước nhân dân; làm hủy hoại sức mạnh của Đảng, tẩy trừ mọi nguy cơ đối với Đảng cầm quyền.

Những thành tựu to lớn và những kinh nghiệm trong công cuộc đổi mới, cải cách, mở cửa, hiện đại hóa xã hội chủ nghĩa của Đảng Cộng sản Việt Nam và Đảng Cộng sản Trung Quốc có ý nghĩa hết sức quan trọng, để hai Đảng và nhân dân hai nước phát huy mạnh mẽ trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam và chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới, tiếp tục giành những thắng lợi to lớn hơn nữa, góp phần khẳng định tính ưu việt của chế độ xã hội chủ nghĩa trong thời đại mới. Đồng thời, để mỗi cán bộ, đảng viên và nhân dân hai nước ngày càng tự tin con đường đi lên chủ nghĩa xã hội trong thời đại ngày nay, ngày càng tràn đầy tin tưởng về tương lai xán lạn của chế độ xã hội xã hội chủ nghĩa mà hai Đảng, hai dân tộc và nhân dân hai nước đã sáng suốt lựa chọn.!

CHÚ THÍCH

⁽¹⁾ Xây dựng nền công nghiệp, nông nghiệp, giao thông vận tải, quốc phòng lớn mạnh, hiện đại

TÀI LIỆU TRÍCH DẪN

1. Đảng Cộng sản Việt Nam (2006): *Văn kiện Đảng, Toàn tập, t. 21*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
2. Đảng Cộng sản Việt Nam (2006): *Văn kiện Đảng, Toàn tập, t. 47*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
3. Đảng Cộng sản Việt Nam (2011): *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
4. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021): *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, t1*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
5. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021): *Văn kiện đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, t.2*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
6. Nguyễn Phú Trọng (2022): *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
7. Tô Lâm (2024): “*Chuyển đổi số - Động lực quan trọng phát triển lực lượng sản xuất, hoàn thiện quan hệ sản xuất đưa đất nước bước vào kỷ nguyên mới*”. Bài viết nhân Kỷ niệm 79 năm nước CHXHCN Việt Nam (2-9-1945-2-9-2024)
8. Tân Hưởng Dương (2023): *Hiện đại hóa mô hình Trung Quốc, Dịch giả PGS.TS. Nguyễn Minh Hoàn và GS.TS. Phan Kim Nga*, Nxb. Lý luận chính trị, Hà Nội.
9. Xem <https://hdll.vn/vi/thong-tin-ly-luan---thuc-tien/toan-van-nghi-quiet-lich-su-thu-ba-cua-hoi-nghi-trung-uong-6-cua-dang-cong-san-trung-quoc.html>. Ngày phát hành: 28/11/2021

